

Dövizli çek cinsinden olan alacaklarını 20.. yılında iflas masasına yazdıran şirketin 20.. yılında şüpheli ticari alacak karşılığı ayırıp ayıramayacağı ve kur değerlemesi yapıp yapayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	95462982-105[VUK.ÖZLG-13-54]-112
Tarih	14.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 95462982-105[VUK.ÖZLG-13-54]-112

14/04/2014

Konu : Dövizli çek cinsinden olan alacaklarını 2012 yılında iflas masasına yazdıran şirketin 2013 yılında şüpheli ticari alacak karşılığı ayırıp ayıramayacağı ve kur değerlemesi yapıp yapılmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun tetkikinden, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olduğunuz, üç adet dövizli çek bedeli karşılığı ... TL. alacağınızın bulunduğu ... A.Ş.'nin ...20.. tarihinde iflasına karar verildiği, söz konusu alacakların avukatınız tarafından ..20.. tarihinde iflas masasına yazdırıldığı, ancak durumdan geç haberdar olmanız nedeniyle 20.. yılında karşılık ayıramadığınız alacaklar için 20.. yılında şüpheli alacak karşılığı ayırıp ayıramayacağınız, 101-Alınan Çekler hesabında bulunan çek bedelleri için geçici vergi dönemlerinde kur değerlemesi yapıp yapamayacağınız ile kur değerlemesi yapamamanız durumunda 20.. yılı 1. ve 2. geçici vergi

dönemlerinde yapılan kur değ erlemesi sonucu  denen ... TL. geçici verginin iadesinin veya mahsup imkanının olup olmadığı hususlarında Ba kanlı ımızdan görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "   heli Alacaklar" başlıklı 323'üncü maddesinde; "Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;

1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine de meyecek derecede küçük alacaklar;

   heli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı    heli alacaklar için değerleme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu kar ılı ın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

   heli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde k r zarar hesabına intikal ettirilir." hükmü yer almaktadır.

Kanun hükmüne göre ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla; dava ve icra safhasında bulunan alacaklarla, yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş olan dava ve icra takibine de meyecek derecede küçük alacaklar    heli alacak sayılmakta, bu şartlardan herhangi birinin mevcut olmaması durumunda ise    heli alacak kaydına imkan bulunmamaktadır. Diğer yandan,    heli alacaklar için dava veya icra takibine ba lanıldı ı yılda karşılık ayrılması gerekmekte olup,    heli hale geldiği hesap döneminde karşılık ayrılmayan alacaklar için daha sonraki dönemlerde karşılık ayrılması mümkün olmamaktadır.

Buna göre, mükellefler borçlu müşterilerinin iflas etmesi halinde,    heli alacak karşılığı ayırabilirler. Ancak, karşılık alacağın masaya kaydının yapıldığı, diğer bir deyişle icra safhasına intikal ettiği hesap döneminde ayrılmalıdır. İflas halinde de ayrılan    heli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kar-zarar hesabına intikal ettirilir.

Diğer taraftan 217 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Geçici Vergiye Esas Kazancın Tespiti" başlıklı 3'üncü bölümünde; "... Geçici vergiye esas kazançların tespitinde, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ilişkin hükümlerinin de dikkate alınması gerekmektedir. Değerleme işlemleri ise geçici vergi döneminin kapandığı tarih itibariyle yapılacaktır." açıklaması yapılmıştır.

Öte yandan, aynı Tebliğin "Yabancı Paraların ve Yabancı Para Cinsinden Olan Borç ve Alacakların Değerlemesi" başlıklı bölümünde ise; "Vergi Usul Kanununun 280 inci maddesinde, yabancı paraların

borsa rayici ile değ erleneceği ve bu h  k  m yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da cari olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla, geçici vergiye tabi kazançların tespitinde yabancı paralar ile yabancı para cinsinden olan alacak ve borçların bu h  k  m dikkate alınarak değ erlenmesi gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak değ erlemede T.C. Merkez Bankasınca Resmi Gazetede geçici vergi döneminin kapandığı tarih itibariyle yayımlanan döviz alış kurları esas alınacaktır." ifadesine yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde;

- Döviz cinsinden  ek karşılığı alacaklarınızın 20.. yılında iflas masasına kaydedildiği diğer bir ifadeyle icra safhasına intikal ettiği anlaşılmış olup, ilgili dönemde karşılık ayrılmayan alacaklarınız için 20.. ve müteakip yıllarda karşılık ayrılması mümkün bulunmamaktadır.

-şüpheli alacak karşılığı ayıramadığınız söz konusu yabancı para cinsinden olan  ek karşılığı alacaklarınız için izleyen geçici vergi dönemlerinde de değ erleme yapmaya devam etmeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu  zelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu  zelge geçersizdir.

(***) Talebiniz  zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız h linde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resm  işlemlerde Resm  Gazete metni esastır. — 18.09.2026